

Силабус курсу Історія науки і техніки

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Фізична реабілітація)

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу
ПІП к.і.н., доц. **Брославський Володимир Любомирович**
Контактна інформація broslavskyi@tntpu.edu.ua, +380679258737

Опис дисципліни

Навчальний курс дає можливість ознайомитися з розвитком науки та техніки і їх впливом на формування людської цивілізації. Навчальний матеріал згруповано по історичним періодам, на які припадають суттєві зміни в розвитку науки та техніки.

Курс орієнтований на такі завдання: розширити знання студентів про розвиток людської цивілізації, продемонструвати взаємозв'язок між розвитком та занепадом науки й динамікою розвитку людства; сприяти розумінню особливостей історичного розвитку різних країн світу.

Структура курсу

Години (лек. / сем.) 10/16	Т е м а	Результати навчання	Завдання
1/1	1. Роль науки і техніки в історії людства	Розуміти значення наукових відкриттів та запровадження нових технологій для розвитку людства.	Питання, практичні завдання
1/1	2. Зародження первісних технологій та накопичення знань.	Знати основні культурні досягнення давнього суспільства, їх вплив на зростання чисельності населення. Використання примітивних технологій у повсякденному житті первісної людини, аналіз перших знарядь праці.	Питання, практичні завдання
1/1	3. Неолітична революція.	Порівнювати привласнювальні та відтворювальні форми господарства. Визначати особливості «неолітичної революції» та причини виникнення ремесла. Аналізувати вплив природньо-кліматичних умов на життя первісної общини.	Питання, практичні завдання
1/1	4. Становлення давніх цивілізацій.	Визначати передумови виникнення давніх цивілізацій. Вміти характеризувати їх основні технологічні досягнення та особливості розвитку людського суспільства.	Питання, практичні завдання

1/2	5. Наука і техніка в Античному світі.	Вміти характеризувати основні форми державного правління. Визначати основні здобутки античної цивілізації, якими людство користується досі.	Питання, практичні завдання
1/2	6. Занепад науки в часи Середньовіччя.	Вміти характеризувати основні причини занепаду європейської цивілізації у Середньовіччі. Визначати вплив церкви на розвиток науки та освіти.	Питання, практичні завдання
1/2	7. Епоха Відродження. Великі географічні відкриття.	Вміти аналізувати причини Великих географічних відкриттів та їх вплив на формування сучасної політичної карти світу. Виокремлюють відомих мореплавців та мандрівників. Пояснювати зміни у світовому економічному розвитку, спричинені Великими географічними відкриттями.	Питання, практичні завдання
1/2	8. Становлення сучасної науки. Промислова революція.	Вміти аналізувати причини та передумови виникнення «промислової революції». Визначити основні переваги використання машинної праці на виробництві. Характеризувати особливості процесу становлення дисциплінарних наук у XIX ст. : хімія, механіка, біологія, геологія, фізика тощо. Виокремити наукові здобутки провідних винахідників періоду.	Питання, практичні завдання
1/2	9. Наукові досягнення XX ст.	Вміти характеризувати якісні зміни у житті людини, спричинені науковими досягненнями XX ст. Виокремити особливості науково-технічного прогресу XX ст. Наукові відкриття у галузі біології, фізиці тощо. Аналізувати техногенні катастрофи, екологічні кризи та їх вплив на людство.	Питання, практичні завдання
1/2	10. Становлення сучасного інформаційного суспільства.	Характеризувати вплив інформаційних технологій на сучасне суспільство. Формування залежності від ІТ-технологій у людській свідомості, характеристика позитивних та негативних сторін. Визначити наслідки техногенних катастроф для планети Земля.	Питання, практичні завдання

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПРН 1.	Знання видів, форм та класифікації управлінських рішень.
ПРН 2.	Знання методів підготовки та обґрунтування управлінських рішень.
ПРН 3.	Знання просторової діяльності різних організацій з фізичної реабілітації.
ПРН 27.	Знання організаційно-правових форм суб'єктів фізичної реабілітації та фізичної культури.
ПРН 32.	Уміння здійснювати маркетингову оцінку існуючих оздоровчих та реабілітаційних послуг.

ПРН 35.	Уміння обирати залежно від ситуації найбільш адекватні інформаційні засоби та канали комунікації зі споживачами та діловими партнерами.
ПРН 36.	Уміння чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки та переконання, вести результативні ділові бесіди, підтримувати гармонійну соціальну мережу ділових та особистісних контактів.
ПРН 37.	Уміння дотримуватися етики ділового спілкування, етичних норм та нормативів суспільної поведінки.
ПРН 38.	Знання професійного дискурсу, термінології свого фаху.

Літературні джерела

1. Бесов Л.М. Історія науки і техніки: навч. посібн., 3-є вид., переробл. і доповн. / Л.М. Бесов. – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. – 382 с.
2. Васильев А.А. История Византийской империи. — Т. 1: Время до Крестов. походов, (до 1081 г.). — СПб.: Алетейя, 1998. — 490 с.
3. Курс лекцій з історії науки і техніки України. Навчальний посібник для студентів і викладачів вищих технічних навчальних закладів усіх рівнів акредитації. - Львів: «Львівська політехніка», 1999. – 225 с.
4. Михайличенко О.В. Історія науки і техніки: Навчальний посібник / Михайличенко О.В. [Текст з іл.] – Суми: СумДПУ, 2013. – 346 с
5. Онопрієнко В.І. Історія української науки XIX-XX століть. - Київ: Либідь, 1998. - 304 с.
6. Пікашова Т.Д., Шашкова Л.О. Основи історії науки і техніки: навч. посібник / Т.Д. Пікашова, Л.О. Шашкова. – Київ: ІЗМН, 1997. – 399 с.
7. Рупташ О.В., Радзиняк Т.І. Історія науки і техніки: навч.-метод. посібник Ольга Рупташ, Тетяна Радзиняк. - Чернівці: Чернівецький національний ун-т, 2011. - 176 с.
8. Шендеровський В.А. Нехай не гасне світ науки. Книга перша / В.А. Шендеровський; за ред. Е. Бабчук. – Київ: ВД «Простір», 2009. – 416 с
9. Історія інженерної діяльності: Навчальний посібник / – С.В.Подлесний, Ю.О.Єрфорт, В.М.Іскрицький. - Краматорськ: ДДМА, 2004. – 128 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-10 – усне опитування, тести, практичні завдання	80
Підсумковий	20